

Penskarakter

Het voederwaardeonderzoek van Eurofins Agro biedt nieuw inzicht in de manier waarop uw veestapel reageert op de kuil. Penskarakter - een onderdeel van de voederwaardeanalyse - laat zien hoe het ruwvoer zich gedraagt in pens. En welke rantsoenmaatregelen nodig zijn om de voederwaarde maximaal te benutten.

Vrijwel elke veehouder kent het. Soms is een kuil op papier prima, maar valt de melkproductie in de praktijk tegen. Dan wordt het zoeken naar de juiste bijvoeding, waarbij het belangrijk is te weten waarom de kuil niet naar verwachting presteert.

In de praktijk sleutelt u samen met uw voerleverancier net zo lang aan het rantsoen tot u weer grip heeft op de situatie. Dit kost veel tijd. En vaak melkt het dan nog niet zoals gewenst. Het zou mooi zijn als u vooraf een beeld heeft van hoe deze kuil reageert in de koe en hoe u het rantsoen daarop kunt aanpassen. Het onderdeel Penskarakter in het voederwaardeonderzoek van Eurofins Agro biedt u dit inzicht.

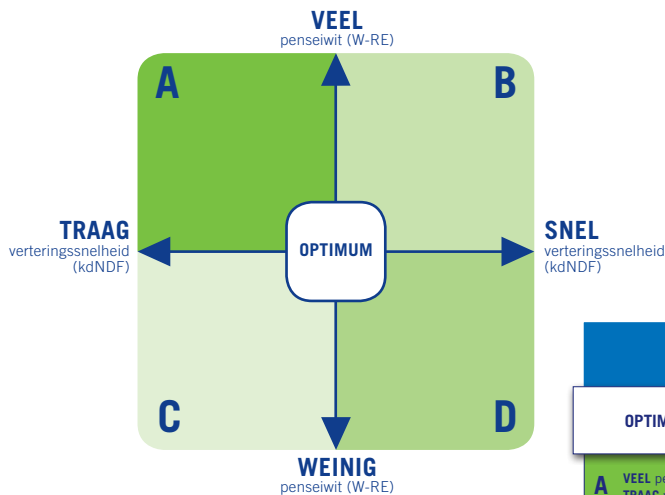
De oorzaak van slecht presterende kuilen ligt vaak in de pensbenutting van de kuil. De 1.000 VEM-kuil is een bekend voorbeeld. Zo'n kuil zorgt niet altijd voor een melkproductie die op basis van de hoge voederwaarde mag worden verwacht. Meestal is de verteringsnelheid te hoog. Pensverzuring en

dunne mest zijn dan zichtbare resultaten. De hoge voederwaarde wordt niet benut. Een goede benutting van uw ruwvoer is niet gerelateerd aan de hoeveelheid VEM en het eiwitgehalte van de kuil; uiteindelijk gaat het om wat de koe ermee kan. Of de koe het voer kan benutten hangt af van de manier waarop het in de pens en de darmen verteerd kan worden. Een natte kuil verteert heel anders dan een droge kuil, zelfs al hebben ze beide dezelfde voederwaarde.

Penskarakter biedt u inzicht in de manier waarop de koe het ruwvoer verteert en toont mogelijkheden om uw ruwvoerbenuiting te optimaliseren.

Minstens zo interessant zijn de tips van Penskarakter voor het aanpassen van een volgende kuil, zodat deze voldoet aan de wensen van uw koe. Een gezonde kuil met goede voederwaarde; dat wil iedereen!

Penskarakter is een vast onderdeel het voederwaarde onderzoek van Eurofins Agro. Penskarakter biedt een diagram dat wordt doorsneden door twee assen. De plaats van uw kuil in het diagram geeft aan welke verteringseigenschappen uw ruwvoer heeft. De horizontale as geeft de verteringssnelheid van de kuil weer. Hoe verder naar rechts, des te 'sneller' de kuil. De verticale as staat voor de hoeveelheid penseiwit. Een hogere plaats op de as betekent meer penseiwit in het ruwvoer.

Penskarakter onderscheidt vier kuiltypen:

- A** veel penseiwit, traag verteerbaar
- B** veel penseiwit, snel verteerbaar
- C** weinig penseiwit, traag verteerbaar
- D** weinig penseiwit, snel verteerbaar

Het hart van het diagram is het optimum voor de koe. Hier zijn verteringssnelheid en eiwitsamenstelling in balans, zodat een koe probleemloos kan melken.

In de praktijk blijkt dat driekwart van de kuilen niet optimaal is. Hoe verder uw uitslag uit het midden ligt, des te 'extremer' uw kuil. U kunt zorgen voor evenwicht in het rantsoen door gericht aanvullende voeders te kiezen. Onder het diagram staat een overzichtelijke tabel. Hiermee maakt u snel de vertaling naar het rantsoen en maatregelen om de kwaliteit van volgende kuilen bij te sturen.

Typereid	Rantsoen bijsturen	Sturen via ruwvoerwinning	
OPTIMUM	<ul style="list-style-type: none"> • Goede melkproductie • Gezonde koeien • Hoge ruwvoerbetutting 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen speciale correcties nodig in het rantsoen • Past bij veel voeders 	<ul style="list-style-type: none"> • Bemesting, maaimoment en DS % zijn goed op elkaar afgestemd
A VEEL penseiwit TRAAG verteerbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Hoog ureum • Dikke mest • Lagere voersopname • Minder melk 	<ul style="list-style-type: none"> • Pensenergie + bestendig eiwit • Bestendig sojaschroot • Gemalen tarwe/gerst • Citruspulp 	<ul style="list-style-type: none"> • Jonger maaien • Natter inkulien
B VEEL penseiwit SNEL verteerbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dunne mest • Druk op vetgehalte • Risico pensverzuring 	<ul style="list-style-type: none"> • Langzame energie + bestendig eiwit • Bestendig sojaschroot • Bierbeste • Malskui 	<ul style="list-style-type: none"> • Later maaien • Droger inkulien
C WEINIG penseiwit TRAAG verteerbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dikke lichtkleurige mest • Stimuleert vetgehalte • Structuurrijk • Minder melk 	<ul style="list-style-type: none"> • Penseiwit + pensenergie • Combi tarwe/raapschroot 	<ul style="list-style-type: none"> • Jonger maaien • Meer N bemesten • Natter inkulien
D WEINIG penseiwit SNEL verteerbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Verlaagd ureum • Dunne mest • Druk op eiwitgehalte • Druk op melkproductie 	<ul style="list-style-type: none"> • Penseiwit + langzame energie • Zonnebloemzaadschroot • Raapzaadschroot • Geplette tarwe 	<ul style="list-style-type: none"> • Jonger maaien • Meer N bemesten • Natter inkulien

Melkveehouder Romke Kinderman uit Oudkerk (Friesland) kan uit ervaring vertellen wat een goede kuil, die aansluit op de behoefte van de koeien, kan doen. Op zijn lage-kostenbedrijf erg belangrijk, want hij voert nauwelijks andere producten bij.

“Met een topkuil heb je geen dierenarts nodig”

Hij was in 2015 één van de finalisten van de competitie Topkuil. Hij heeft een kuil die een optimale score heeft in Penskarakter. Zowel zijn productie als de gezondheid van zijn koeien zijn goed. Mede door de optimale kuil steeg zijn productie van 21 kilo melk per koe per dag naar 24 kilo met 3,60 procent eiwit en 4,80 procent vet. En niet minder belangrijk: zijn koeien zijn op en top gezond. Sinds enige tijd heeft hij een nieuwe dierenarts. Die heeft hij op zijn erf nog niet nodig gehad. Kinderman: “De dierenarts zie ik alleen nog voor het onthoornen van de kalveren. Dat is voor mij een teken dat het helemaal goed zit met het voer”.

